Euroopa Parlament
2019-2024

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

2021/0372(CNS)

26.10.2022

ARVAMUS

Esitaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Saaja: põhiseaduskomisjon

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu direktiiv, millega sätestatakse üksikasjalik kord, mille alusel liikmesriigis elavad, kuid selle riigi kodakondsuseta liidu kodanikud saavad kasutada õigust hääletada ja kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel (uuesti sõnastatud)
(COM(2021)0732 – C9-0021/2022 – 2021/0372(CNS))

Arvamuse koostaja: Domènec Ruiz Devesa

PA_Legam

MUUDATUSETTEPANEKUD

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon palub vastutaval põhiseaduskomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(1a) 1992. aasta Euroopa Liidu leping (nn Maastrichti leping) tähistas uut etappi Euroopa rahvaste üha tihedama liidu loomises. Üks liidu ülesandeid oli ühtekuuluvust ja solidaarsust väljendaval viisil korraldada suhteid liikmesriikide elanike vahel. Liidu eesmärkide hulgas oli liikmesriikide kodanike õiguste ja huvide kaitse tugevdamine liidu kodakondsuse sisseseadmise kaudu. Selleks kehtestati Euroopa Liidu lepinguga liidu kodakondsus kõikidele liikmesriikide kodanikele ja selle alusel anti kodanikele hulk õigusi.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(1b) Demokraatia on üks nendest väärtustest, millel liit põhineb. Igal kodanikul on õigus osaleda liidu demokraatlikus elus. Oluline on tagada, et liikuvad liidu kodanikud saaksid tulevastel Euroopa Parlamendi valimistel, kus liidu kodanikud on vahetult esindatud, oma poliitilisi õigusi täielikult kasutada. Liidu kodanikele antud poliitilistest õigustest ilmajäämine Euroopa liikuvuse tõttu võib takistada liikuvate valijate osalemist Euroopa Parlamendi valimistel. Üha tihedam liit

	eeldab paratamatult liidu kodanike poliitiliste õiguste järkjärgulist lähendamist, kui nad hääletavad ja kandideerivad Euroopa Parlamendi valimistel.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(1c) Oma 3. mai 2022. aasta seadusandliku resolutsiooniga ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Parlamendi liikmete valimise kohta otsestel ja üldistel valimistel, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 76/787/ESTÜ, EMÜ, Euratom ning sellele otsusele lisatud Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitlev akt, võttis Euroopa Parlament Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 223 lõike 1 alusel vastu ettepaneku võtta vastu uus Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitlev akt, millega ühtlustatakse veelgi liikmesriikide valimissüsteeme selliste elementide lisamisega, mille eesmärk on suurendada demokraatlikku legitiimsust ja täpsemalt kajastada Euroopa Parlamendi rolli ja pädevuste ulatust. Liikuvate kodanike hääletamis- ja kandideerimisõigus peaks kehtima kõikide aktis kindlaks määratud valimisnimekirjade ja -ringkondade puhul, sealhulgas kogu liitu hõlmava valimisringkonna moodustamise korral, et tagada mittediskrimineerimise põhimõtte järgimine.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(2) Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 20 lõike 2 punktiga b ja artikli 22 lõikega 2 antakse liidu kodanikule, kes elab liikmesriigis, mille kodanik ta ei ole, õigus hääletada ja kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel selles liikmesriigis samadel tingimustel kui vastuvõtva liikmesriigi kodanikel. See õigus, mida on kinnitatud ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „põhiõiguste harta“) artiklis 39, täpsustab artiklis 21 sätestatud võrdsuse ja kodakondsuse alusel diskrimineerimise keelu põhimõtet. Ühtlasi tuleneb see ELi toimimise lepingu artikli 20 lõike 2 punktis a ja artiklis 21 ning põhiõiguste harta artiklis 45 nimetatud vaba liikumise ja elamise õigusest.	*(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)*

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(3) Euroopa Parlamendi valimistel hääletamise ja kandideerimise õiguse kasutamise üksikasjalik kord on sätestatud nõukogu direktiivis 93/109/EÜ.	(3) Euroopa Parlamendi valimistel hääletamise ja kandideerimise õiguse kasutamise üksikasjalik kord ***liikmesriigis elavate, kuid selle riigi kodakondsuseta liidu kodanike jaoks*** on sätestatud nõukogu direktiivis 93/109/EÜ. ***Need sätted peaksid olema kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 223 lõikega 1 ja selle rakendamise suhtes kehtivate sätetega. Selline kord ei tohiks mõjutada ühegi liikmesriigi sätteid, mis käsitlevad väljaspool tema valimispiirkonda elavate tema riigi kodanike ja teatavate selle liikmesriigiga tihedalt seotud isikute, välja arvatud selle liikmesriigi enda kodanikud või selles liikmesriigis elavad liidu kodanikud, õigust hääletada või***

kandideerida.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(4) 2020. aasta aruandes ELi kodakondsuse kohta[24] rõhutas komisjon vajadust ajakohastada, selgitada ja tugevdada õigusnorme, mis reguleerivad Euroopa Parlamendi valimistel hääletamise ja kandideerimise õiguse kasutamist tagamaks, et need toetavad ***liikuvate ELi*** kodanike laialdast ja kaasavat osalemist. Võttes arvesse ka kogemusi, mis on saadud nõukogu direktiivi 93/109/EÜ kohaldamisel järjestikuste valimise suhtes, ning aluslepingute muutmisega kehtestatud muudatusi, tuleks selle direktiivi mitut sätet ajakohastada.	(4) 2020. aasta aruandes ELi kodakondsuse kohta[24] rõhutas komisjon vajadust ajakohastada, selgitada ja tugevdada õigusnorme, mis reguleerivad Euroopa Parlamendi valimistel hääletamise ja kandideerimise õiguse kasutamist tagamaks, et need toetavad ***selliste liidu*** kodanike laialdast ja kaasavat osalemist***, kes elavad liikmesriigis, mille kodanikud nad ei ole***. Võttes arvesse ka kogemusi, mis on saadud nõukogu direktiivi 93/109/EÜ kohaldamisel järjestikuste valimise suhtes, ning aluslepingute muutmisega kehtestatud muudatusi, tuleks selle direktiivi mitut sätet ajakohastada.
[24] https://ec.europa.eu/info/files/eu-citizenship-report-2020-empowering-citizens-and-protecting-their-rights_et	[24] https://ec.europa.eu/info/files/eu-citizenship-report-2020-empowering-citizens-and-protecting-their-rights_et

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(5) ELi toimimise lepingu artikli 20 lõige 2 ei piira ELi toimimise lepingu artikli 223 lõike 1 kohaldamist, millega nähakse ette ***nendeks*** valimisteks ühtse menetluse kehtestamine kõikides liikmesriikides kõikidele liikmesriikidele ühistel põhimõtetel .	(5) ELi toimimise lepingu artikli 20 lõige 2 ei piira ELi toimimise lepingu artikli 223 lõike 1 kohaldamist, millega nähakse ette ***Euroopa Parlamendi*** valimisteks ühtse menetluse kehtestamine kõikides liikmesriikides kõikidele liikmesriikidele ühistel põhimõtetel.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(6) Tagamaks, et liidu kodanikud, kes elavad liikmesriigis, mille kodanikud nad ei ole (edaspidi „teise liikmesriigi kodakondsusega liidu kodanikud“), saavad kasutada õigust hääletada ja kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel samadel tingimustel kui vastuvõtva liikmesriigi kodanikud, tuleks sellistel valimistel registreerumist ja osalemist reguleerivaid tingimusi täpsustada, et oleks tagatud liikmesriigi enda kodanike ja teise liikmesriigi kodakondsusega liidu kodanike võrdne kohtlemine. Eeskätt tuleks liidu kodanikke, kes soovivad Euroopa Parlamendi valimistel oma elukohaliikmesriigis hääletada ja kandideerida, kohelda võrdselt nii selles osas, mis puudutab kõnealuse õiguse kasutamise eelduseks olevat riigis elamise kestust, kui ka selles osas, mis puudutab sellise tingimuse täitmise tõendamist.	(6) Tagamaks, et liidu kodanikud, kes elavad liikmesriigis, mille kodanikud nad ei ole (edaspidi „teise liikmesriigi kodakondsusega liidu kodanikud“), saavad kasutada õigust hääletada ja kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel samadel tingimustel kui vastuvõtva liikmesriigi kodanikud, tuleks sellistel valimistel registreerumist ja osalemist reguleerivaid tingimusi täpsustada, et oleks tagatud liikmesriigi enda kodanike ja teise liikmesriigi kodakondsusega liidu kodanike võrdne kohtlemine. Eeskätt tuleks liidu kodanikke, kes soovivad Euroopa Parlamendi valimistel oma elukohaliikmesriigis hääletada ja kandideerida, kohelda võrdselt ***selle liikmesriigi kodanikega*** nii selles osas, mis puudutab kõnealuse õiguse kasutamise eelduseks olevat riigis elamise kestust, kui ka selles osas, mis puudutab sellise tingimuse täitmise tõendamist.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(7) Tuleb austada liidu kodanike vabadust valida liikmesriik, kus Euroopa Parlamendi valimistest osa võtta, ***tagades*** samal ajal ***asjakohaste meetmetega***, et keegi ei saa hääletada rohkem kui ühe korra ega kandideerida rohkem kui ühes riigis.	(7) Tuleb austada liidu kodanike vabadust valida liikmesriik, kus Euroopa Parlamendi valimistest osa võtta, ***võttes*** samal ajal ***asjakohased meetmed***, ***tagamaks*** et keegi ei saa hääletada rohkem kui ühe korra ega kandideerida rohkem kui ühes riigis.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(8) Kooskõlas rahvusvaheliste ja Euroopa standarditega, kaasa arvatud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti ***ja*** Euroopa inimõiguste konventsiooni õiguse nõuetega, peaksid liikmesriigid lisaks liidu kodanike hääletamise ja kandideerimise õiguse tunnustamisele ja austamisele tagama, et kodanikel on oma valimisõigusi lihtne kasutada, ning kõrvaldama selleks ***võimalikult palju takistusi***, mis ei lase neil valimistel osaleda.	(8) Kooskõlas rahvusvaheliste ja Euroopa standarditega, kaasa arvatud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti***,*** Euroopa inimõiguste konventsiooni õiguse ***ja ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni*** nõuetega, peaksid liikmesriigid lisaks liidu kodanike hääletamise ja kandideerimise õiguse tunnustamisele ja austamisele tagama, et kodanikel on oma valimisõigusi lihtne kasutada, ning kõrvaldama selleks ***kõik takistused***, mis ei lase neil valimistel osaleda.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(9) Et liidu kodanikel oleks hõlpsam kasutada oma õigust hääletada ja kandideerida oma elukohariigis, tuleks ***sellised*** kodanikud kanda valijate registrisse piisavalt aegsasti enne valimispäeva. Nende registreerimise suhtes kohaldatavad formaalsused peaksid olema võimalikult lihtsad. Piisama peaks sellest, et asjaomased liidu kodanikud esitavad kehtiva isikutunnistuse ja ametliku avalduse, mis sisaldab elemente, mis tõendavad nende õigust valimistel osaleda. Kui teise liikmesriigi kodakondsusega liidu kodanikud on registreeritud, peaksid nad jääma valijate registrisse asjaomase liikmesriigi kodanikest liidu kodanikega samadel tingimustel seni, kuni nad vastavad hääletamisõiguse kasutamise tingimustele. Lisaks peaksid liidu kodanikud andma pädevatele ametiasutustele oma kontaktandmed, et need ametiasutused saaksid neid	(9) Et ***teise liikmesriigi kodakondsusega*** liidu kodanikel oleks hõlpsam kasutada oma õigust hääletada ja kandideerida oma elukohariigis, ***peaksid liikmesriigid püüdma teha automaatse valijaks registreerimise kättesaadavaks, pärast seda kui liidu kodanik on avaldanud soovi oma elukohaliikmesriigis hääletamiseks. Kui valijate automaatset registreerimist ei ole kasutatud,*** tuleks ***teise liikmesriigi kodakondsusega liidu*** kodanikud kanda valijate registrisse piisavalt aegsasti enne valimispäeva. Nende registreerimise suhtes kohaldatavad formaalsused peaksid olema võimalikult lihtsad ***ja kõikides liikmesriikides võimalikult sarnased***. Piisama peaks sellest, et asjaomased liidu kodanikud esitavad kehtiva isikutunnistuse ja ametliku avalduse, mis sisaldab elemente, mis tõendavad nende õigust valimistel osaleda. Kui teise liikmesriigi kodakondsusega liidu

korrapäraselt teavitada.	kodanikud on registreeritud, peaksid nad jääma valijate registrisse asjaomase liikmesriigi kodanikest liidu kodanikega samadel tingimustel seni, kuni nad vastavad hääletamisõiguse kasutamise tingimustele. Lisaks peaksid liidu kodanikud andma pädevatele ametiasutustele oma kontaktandmed, et need ametiasutused saaksid neid korrapäraselt teavitada.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(11) Et tagada selliste teise liikmesriigi kodakondsusega liidu kodanike võrdne kohtlemine, kes tahavad kasutada õigust kandideerida valimistel oma elukohaliikmesriigis, tuleks sellistelt kodanikelt nõuda samade tõendavate dokumentide esitamist nagu nõutakse kandidaatidelt, kes on asjaomase liikmesriigi kodanikud. ***Et*** teha kindlaks, kas sellistel kodanikel on ELi toimimise lepingu artikli 20 lõike 2 punktis b ja artikli 22 lõikes 2 sätestatud õigus**,** peaks liikmesriikidel ***siiski*** olema võimalik nõuda, et esitatakse ametlik avaldus, mis sisaldab ***element***, mis on vajalikud, et tõendada kõnealustel valimistel kandideerimise õigust.	(11) Et tagada selliste teise liikmesriigi kodakondsusega liidu kodanike võrdne kohtlemine, kes tahavad kasutada õigust kandideerida valimistel oma elukohaliikmesriigis, tuleks sellistelt kodanikelt nõuda samade tõendavate dokumentide esitamist nagu nõutakse kandidaatidelt, kes on asjaomase liikmesriigi kodanikud. ***Liikmesriikidel on siiski tõeline huvi*** teha kindlaks, kas sellistel kodanikel on ELi toimimise lepingu artikli 20 lõike 2 punktis b ja artikli 22 lõikes 2 sätestatud õigus***. Seetõttu*** peaks liikmesriikidel olema ***erakorraliselt*** võimalik nõuda, et esitatakse ametlik avaldus, mis sisaldab ***elemente***, mis on vajalikud, et tõendada kõnealustel valimistel kandideerimise õigust.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(11a) Selleks et võimaldada Euroopa kodanikel, kes elavad liikmesriigis, mille kodanikud nad ei ole, tegelikult

	kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel, tuleks liikmesriikide erakondi julgustada mitte seadma liikmesuse tingimuseks valimisliikmesriigi kodakondsust.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(12) Hõlbustamaks nii oma päritoluliikmesriigis kui ka elukohaliikmesriigis registreeritud valijate ja kandidaatide täpset tuvastamist, peaksid andmed, mida liidu kodanikelt nõutakse, kui nad esitavad elukohaliikmesriigis valijate registrisse ***kandmise*** või ***kandideerimise taotluse***, sisaldama isikukoodi või kehtiva isikut tõendava dokumendi või reisidokumendi seerianumbrit.	(12) Hõlbustamaks nii oma päritoluliikmesriigis kui ka elukohaliikmesriigis registreeritud valijate ja kandidaatide täpset tuvastamist, peaksid andmed, mida liidu kodanikelt nõutakse, kui nad ***kantakse automaatselt valijate registrisse või*** esitavad ***ametliku avalduse oma kavatsuse kohta lasta end kanda*** elukohaliikmesriigis valijate registrisse või ***seal kandideerida***, sisaldama isikukoodi või kehtiva isikut tõendava dokumendi või reisidokumendi seerianumbrit.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(13) Liidu kodanikud, kellelt pädev asutus on hääletamis- või kandideerimisõiguse tsiviil- või kriminaalõigusliku üksikotsusega ära võtnud, ei peaks saama seda õigust elukohaliikmesriigis Euroopa Parlamendi valimistel kasutada. Kui liikmesriik saab valijaks registreerimise taotluse, võib ta asjaomaselt kodanikult nõuda ametlikku avaldust, milles kodanik kinnitab, et talt ei ole hääletamisõigust ära võetud. ***Kui liidu kodanik kandideerib oma elukohariigis***, ***tuleks talt nõuda kinnitust*** selle kohta, et talt ei ole ära võetud õigust kandideerida	(13) Liidu kodanikud, kellelt pädev asutus on hääletamis- või kandideerimisõiguse tsiviil- või kriminaalõigusliku üksikotsusega ära võtnud, ei peaks saama seda õigust elukohaliikmesriigis Euroopa Parlamendi valimistel kasutada. ***Automaatse registreerimise korral või*** kui liikmesriik saab valijaks registreerimise taotluse, võib ta asjaomaselt kodanikult nõuda ametlikku avaldust, milles kodanik kinnitab, et talt ei ole hääletamisõigust ära võetud. ***Kandideerimistaotluse saamise korral võivad liikmesriigid nõuda***, ***et asjaomane***

Euroopa Parlamendi valimistel.	***liidu kodanik esitaks kinnituse*** selle kohta, et talt ei ole ära võetud õigust kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel. ***Neid nõudeid tuleks kohaldada üksnes siis, kui neid kohaldatakse ka elukohaliikmesriigi kodanike suhtes.***

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(16) Hoidmaks ära mitmekordset hääletamist või juhtumeid, kus sama isik kandideerib samadel valimistel mitu korda, peaksid liikmesriigid vahetama teavet, mille nad on saanud liidu valijate ja ***kandideerimisõigusega*** liidu kodanike ametlikest avaldustest. Liikmesriigid lähtuvad kodanike tuvastamisel eri andmetest ja seepärast tuleks ette näha ühine andmekogum, et liidu valijad ja kandideerimisõigusega liidu kodanikud täpselt kindlaks teha ning mitte lasta neil mitu korda hääletada või kandideerida. Isikuandmete vahetamisel tuleks piirduda nende eesmärkide saavutamiseks minimaalselt vajalikuga.	(16) Hoidmaks ära mitmekordset hääletamist või juhtumeid, kus sama isik kandideerib samadel valimistel mitu korda, ***peavad liikmesriigid oma haldussüsteeme sidusal viisil koordineerima. Selleks*** peaksid liikmesriigid vahetama teavet, mille nad on saanud ***teise liikmesriigi kodakondsusega*** liidu valijate ja ***elukohaliikmesriigis kandideerimise õigusega*** liidu kodanike ametlikest avaldustest. Liikmesriigid lähtuvad kodanike tuvastamisel eri andmetest ja seepärast tuleks ette näha ühine andmekogum, et liidu valijad ja kandideerimisõigusega liidu kodanikud täpselt kindlaks teha ning mitte lasta neil mitu korda hääletada või kandideerida. Isikuandmete vahetamisel tuleks piirduda nende eesmärkide saavutamiseks minimaalselt vajalikuga.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(17) Liikmesriikidevaheline teabevahetus, mille eesmärk on hoida ära mitmekordset hääletamist või juhtumeid, kus sama isik kandideerib samadel valimistel mitu korda, ei tohiks takistada	(17) Liikmesriikidevaheline teabevahetus, mille eesmärk on hoida ära mitmekordset hääletamist või juhtumeid, kus sama isik kandideerib samadel valimistel mitu korda, ei tohiks takistada

nende kodanikke hääletamast või kandideerimast muud liiki valimistel. Riikide ametiasutuste vahelise teabevahetuse hõlbustamiseks tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad määraksid kõnealuse teabevahetuse jaoks ühe ***kontaktpunkti***. Komisjon on juba töötanud välja turvalise vahendi, mida liikmesriigid saavad kasutada oma vastutusel vajalike andmete vahetamiseks. See turvaline vahend tuleks inkorporeerida käesolevasse direktiivi, et liikmesriikide pädevate asutuste vahelist teabevahetust veelgi toetada. Selles kontekstis tegutsevad liikmesriigid isikuandmete töötlemisel eraldi vastutavate töötlejatena.	nende kodanikke hääletamast või kandideerimast muud liiki valimistel. Riikide ametiasutuste vahelise teabevahetuse hõlbustamiseks tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad määraksid kõnealuse teabevahetuse jaoks ühe ***kontaktasutuse***. Komisjon on juba töötanud välja turvalise vahendi, mida liikmesriigid saavad kasutada oma vastutusel vajalike andmete vahetamiseks. See turvaline vahend tuleks inkorporeerida käesolevasse direktiivi, et liikmesriikide pädevate asutuste vahelist teabevahetust veelgi toetada. Selles kontekstis tegutsevad liikmesriigid isikuandmete töötlemisel eraldi vastutavate töötlejatena.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(20) Valimismenetluste kontekstis mõjutab asjakohase teabe puudumine kodanike võimalusi kasutada valimisõigusi, mis on osa liidu kodanike õigustest. See mõjutab ka pädevate ametiasutuste suutlikkust kasutada oma õigusi ja täita oma kohustusi. Liikmesriikidelt tuleks nõuda, et nad määraksid ametiasutused, kellel on erikohustused anda liidu kodanikele asjakohast teavet nende õiguste kohta, mis tulenevad ELi toimimise lepingu artikli 20 lõike 2 punktist b ja artikli 22 lõikest 2, ning siseriiklike õigusnormide ja menetluste kohta, mis puudutavad Euroopa Parlamendi valimistel osalemist ja nende valimiste korraldamist. Teabevahetuse tulemuslikkuse tagamiseks tuleks selline teave esitada selgelt ja arusaadavalt.	(20) Valimismenetluste kontekstis mõjutab asjakohase teabe puudumine kodanike võimalusi kasutada valimisõigusi, mis on osa liidu kodanike õigustest. See mõjutab ka pädevate ametiasutuste suutlikkust kasutada oma õigusi ja täita oma kohustusi. Liikmesriikidelt tuleks nõuda, et nad määraksid ametiasutused, kellel on erikohustused anda liidu kodanikele asjakohast teavet nende õiguste kohta, mis tulenevad ELi toimimise lepingu artikli 20 lõike 2 punktist b ja artikli 22 lõikest 2, ning siseriiklike õigusnormide ja menetluste kohta, mis puudutavad Euroopa Parlamendi valimistel osalemist ja nende valimiste korraldamist. ***Kõnealused ametiasutused peaksid võimaluse korral koordineerima teavituskampaaniaid kohalike ametiasutuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega.*** Teabevahetuse tulemuslikkuse tagamiseks tuleks selline teave esitada selgelt ja arusaadavalt***, eelistatavalt nii, et selle***

	keerukus ei ületaks Euroopa Nõukogu Euroopa keeleõppe raamdokumendis määratletud taset B1 (kesktase). Teave tuleks esitada õigel ajal, võttes arvesse, et valijate registrid suletakse 14 nädalat ja kandidaadid kuulutatakse välja 12 nädalat enne valimispäeva, et liikmesriigid saaksid vahetada teavet vastavalt artikli 13 lõike 1 sätetele.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(21) Valimiste kohta käiva teabe kättesaadavuse parandamiseks tuleks selline teave teha kättesaadavaks ***lisaks vastuvõtva liikmesriigi ametlikule keelele või ametlikele keeltele veel vähemalt ühes*** liidu ***ametlikus keeles, mis on üldjoontes arusaadav võimalikult suurele arvule selle riigi territooriumil elavatele liidu kodanikele. Liikmesriigid võivad oma territooriumi eri osades või piirkondades kasutada erinevaid liidu ametlikke keeli sõltuvalt sellest, milline keel on arusaadav suurimale osale seal elavatest liidu kodanikest***.	(21) Valimiste kohta käiva teabe kättesaadavuse parandamiseks tuleks selline teave teha kättesaadavaks ***kõikides*** liidu ***ametlikes keeltes***.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(22) Iga erand käesoleva direktiivi üldeeskirjadest peab vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 22 lõikele 2 olema õigustatud liikmesriigi eriomaste probleemidega ning ühtlasi peab see olema kooskõlas põhiõiguste harta artikli 52 nõuetega, muu hulgas selles osas, et kõik piirangud, mis puudutavad Euroopa	***välja jäetud***

Parlamendi valimistel hääletamis- või kandideerimis-õiguse kasutamist, tuleb kehtestada õigusaktiga ning nende piirangute suhtes tuleb kohaldada proportsionaalsuse ja vajalikkuse põhimõtet. Lisaks tuleb kõik erandid uuesti läbi vaadata , nagu on sätestatud põhiõiguste harta artiklis 47 .	

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(23) Niisugused eriomased probleemid võivad tekkida liikmesriigis, kus selle riigi kodakondsuseta hääleõiguslikus vanuses liidu kodanike osa on keskmisest märgatavalt suurem. Kui niisugused kodanikud moodustavad rohkem kui 20 % kogu valijaskonnast, peaksid hääletamisõigust puudutavad erandid olema õigustatud elamisperioodikriteeriumi põhiselt.	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(24) Liikmesriigil , kus hääleõiguslikus vanuses teise liikmesriigi kodakondsusega liidu kodanike osa ületab 20 % seal elavate hääleõiguslikus vanuses liidu kodanike koguarvust, peaks olema võimalus vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 22 lõikele 2 näha ette kandidaatide nimekirjade koosseisu käsitlevad erisätted.	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(26) Andmed õiguste kasutamise ja käesoleva direktiivi kohaldamise kohta võivad olla kasulikud, et teha kindlaks meetmed, mis on vajalikud, et tagada liidu kodanike valimisõiguste tulemuslik kasutamine. Et parandada andmete kogumist Euroopa Parlamendi valimiste jaoks, tuleb kehtestada rakendamise korrapärane seire ja aruandlus liikmesriikide poolt. Samal ajal peaks komisjon hindama käesoleva direktiivi kohaldamist ning esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule sellist hinnangut sisaldava aruande pärast iga Euroopa Parlamendi valimist.	(26) Andmed õiguste kasutamise ja käesoleva direktiivi kohaldamise kohta võivad olla kasulikud, et teha kindlaks meetmed, mis on vajalikud, et tagada liidu kodanike valimisõiguste tulemuslik kasutamine. Et parandada ***ja ühtlustada*** andmete kogumist Euroopa Parlamendi valimiste jaoks, tuleb kehtestada rakendamise korrapärane seire ja aruandlus liikmesriikide poolt***. Selliseid andmeid tuleks koguda läbipaistvalt ja kõigis liikmesriikides kooskõlastatult ning ühiste näitajate alusel***. Samal ajal peaks komisjon hindama käesoleva direktiivi kohaldamist ning esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule sellist hinnangut sisaldava aruande pärast iga Euroopa Parlamendi valimist.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(27) Komisjonil on vaja endal hinnata käesoleva direktiivi kohaldamist mõistliku aja jooksul pärast ***vähemalt kaht*** Euroopa Parlamendi valimist.	(27) Komisjonil on vaja endal hinnata käesoleva direktiivi kohaldamist mõistliku aja jooksul pärast ***iga*** Euroopa Parlamendi valimist***, lisades vajaduse korral seadusandliku ettepaneku käesoleva direktiivi muutmiseks***.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(29) Liikmesriigid on ratifitseerinud ja liit sõlminud[27] Ühinenud Rahvaste	(29) Liikmesriigid on ratifitseerinud ja liit sõlminud[27] Ühinenud Rahvaste

Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni ning sellega on nad võtnud endale kohustuse tagada selle konventsiooni järgimine. Selleks et ***toetada*** puuetega inimeste ***kaasavat*** ja ***võrdset osalemist*** valimistel, tuleks korraldada, et liidu kodanikud, kes elavad liikmesriigis, mille kodanikud nad ei ole, saavad selles riigis kasutada õigust Euroopa Parlamendi valimistel hääletada ja kandideerida, võttes nõuetekohaselt arvesse puuetega ja eakamate kodanike ***vajadusi***.	Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni ning sellega on nad võtnud endale kohustuse tagada selle konventsiooni järgimine. Selleks et ***tagada*** puuetega inimeste ***kaasav*** ja ***võrdne osalemine*** valimistel, tuleks korraldada, et liidu kodanikud, kes elavad liikmesriigis, mille kodanikud nad ei ole, saavad selles riigis kasutada õigust Euroopa Parlamendi valimistel hääletada ja kandideerida, võttes nõuetekohaselt arvesse puuetega ja eakamate kodanike ***erivajadusi. Peale selle peaksid liikmesriigid tagama, et puuetega inimesed saaksid hääletamisel nende enda valitud isikult soovi korral abi. Liikmesriigid peaksid nägema ette posti teel hääletamise võimaluse ja võivad näha ette füüsilise kohalolekuga eelhääletamise***.
[27] Nõukogu 26. novembri 2009. aasta otsus 2010/48/EÜ Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 23, 27.1.2010, lk 35).	[27] Nõukogu 26. novembri 2009. aasta otsus 2010/48/EÜ Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 23, 27.1.2010, lk 35).

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Kõik liikmesriigid püüavad kehtestada niisuguse korra, mille kohaselt registreeritakse teise liikmesriigi kodakondsusega liidu valijad elukohaliikmesriigis elanikuks registreerimisel automaatselt ka valijateks, kui asjaomastelt liidu kodanikelt saadakse sellekohane nõusolek. Teise liikmesriigi kodakondsusega liidu valijaid, kes on otsustanud automaatsest registreerimisest loobuda, kutsutakse üles registreerima end valijaks aegsasti enne valimisperioodi

algust.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Kui hääletamiseks või kandideerimiseks peavad elukohaliikmesriigi kodanikud elama teatava miinimumperioodi jooksul selles valimispiirkonnas, loetakse sama pika perioodi jooksul teistes liikmesriikides elanud liidu valijad ja kandideerimisõiguslikud liidu kodanikud kõnealusele tingimusele vastavaks. Käesoleva sätte kohaldamine ei piira valimisringkonnas või omavalitsusüksuses elamise kestust käsitlevaid eritingimusi.	*(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)*

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liidu kodanik, kes elab liikmesriigis, mille kodanik ta ei ole, ja kellelt tema elukoha- või päritoluliikmesriigi õiguse alusel on individuaalse kohtu- või haldusotsusega – tingimusel et viimast on võimalik kohtus vaidlustada – kandideerimisõigus ära võetud, ei saa kõnealust õigust kasutada elukohaliikmesriigis Euroopa Parlamendi valimistel.	1. Liidu kodanik, kes elab liikmesriigis, mille kodanik ta ei ole, ja kellelt tema elukoha- või päritoluliikmesriigi õiguse alusel on individuaalse kohtu- või haldusotsusega – tingimusel et viimast on võimalik kohtus vaidlustada – kandideerimisõigus ära võetud, ei saa kõnealust õigust kasutada elukohaliikmesriigis Euroopa Parlamendi valimistel. ***Päritoluliikmesriigi tehtud otsuse tõttu puude alusel õigus- ja teovõime äravõtmise kohta ei jää liidu kodanikud siiski ilma õigusest kandideerida nende elukohaliikmesriigis Euroopa Parlamendi valimistel, kui selle liikmesriigi õiguses on see õigus tagatud kõikidele puuetega inimestele ilma igasuguste piiranguteta.***

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Liikmesriigid määravad ühe ***kontaktpunkti***, et vastu võtta ja edastada lõike 3 kohaldamiseks vajalikku teavet. Nad edastavad komisjonile selle ***kontaktpunkti*** nime ja kontaktandmed ning samuti mis tahes teabe, mis puudutab nende andmete ajakohastamist või neis tehtavaid muudatusi. Komisjon peab ***kontaktpunktide*** nimekirja ja teeb selle liikmesriikidele kättesaadavaks.	5. Liikmesriigid määravad ühe ***kontaktasutuse***, et vastu võtta ja edastada lõike 3 kohaldamiseks vajalikku teavet. Nad edastavad komisjonile selle ***kontaktasutuse*** nime ja kontaktandmed ning samuti mis tahes teabe, mis puudutab nende andmete ajakohastamist või neis tehtavaid muudatusi. Komisjon peab ***kontaktasutuste*** nimekirja ja teeb selle liikmesriikidele kättesaadavaks.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Elukohaliikmesriik võib kontrollida, kas liidu kodanikelt, kes on avaldanud soovi kasutada seal oma hääletamisõigust, ei ole kõnealust õigust päritoluliikmesriigis mõne tsiviil- või kriminaalõigusliku üksikotsusega ära võetud.	1. Elukohaliikmesriik võib kontrollida, kas liidu kodanikelt, kes on avaldanud soovi kasutada seal oma hääletamisõigust, ei ole kõnealust õigust päritoluliikmesriigis mõne tsiviil- või kriminaalõigusliku üksikotsusega ära võetud. ***Päritoluliikmesriigi tehtud otsus puude alusel õigus- ja teovõime äravõtmise kohta ei takista siiski liidu kodanikel hääletamast nende elukohaliikmesriigis Euroopa Parlamendi valimistel, kui selle liikmesriigi õiguses on see õigus tagatud kõikidele puuetega inimestele ilma igasuguste piiranguteta.***

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et võimaldada valijana registreerimiseks soovi avaldanud liidu valija kanda valijate registrisse ***aegsasti*** enne valimispäeva.	1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et võimaldada valijana registreerimiseks soovi avaldanud liidu valija kanda valijate registrisse ***hiljemalt 14 nädalat*** enne valimispäeva***, et liikmesriigid vahetaksid õigel ajal teavet mitmekordse hääletamise ärahoidmiseks vastavalt artikli 13 lõike 1 sätetele***.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
a) nimetama oma lõike 2 alusel tehtud avalduses, et temalt ei ole päritoluliikmesriigis hääletamisõigust ära võetud;	a) nimetama oma lõike 2 alusel tehtud avalduses, et temalt ei ole päritoluliikmesriigis hääletamisõigust ära võetud***, kui selline nõue kehtib ka elukohaliikmesriigi kodanikele***;

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 3 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	ca) märkima soovi korral liidu ametlikest keeltest eelistatud keeled, milles ta soovib saada artikli 12 lõikes 2 osutatud teavet.

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Valijate registrisse kantud liidu valijad jäävad sellesse registrisse samadel tingimustel kui kodakondsusega valijad,	4. Valijate registrisse kantud liidu valijad jäävad sellesse registrisse samadel tingimustel kui kodakondsusega valijad,

kuni nad nõuavad sealt kustutamist või kuni nad sealt kustutatakse, sest nad ei vasta enam hääletamisõiguse kasutamise nõuetele. Kui ***kehtestatud*** on õigusnormid, mille kohaselt tuleb kodanikke sellisest kustutamisest teavitada, kohaldatakse neid sätteid liidu valijate suhtes samal viisil.	kuni nad nõuavad sealt kustutamist või kuni nad sealt kustutatakse, sest nad ei vasta enam hääletamisõiguse kasutamise nõuetele. Kui ***elukohaliikmesriigis*** on ***kehtestatud*** õigusnormid, mille kohaselt tuleb kodanikke sellisest kustutamisest teavitada, kohaldatakse neid sätteid liidu valijate suhtes samal viisil ***ning teated esitatakse liidu ametlikus keeles, mis on kõnealustele liidu valijatele arusaadav***.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Elukohaliikmesriik teatab asjaomasele isikule ***aegsasti ning selges ja lihtsas*** keeles , milline otsus tehti tema valijate registrisse kandmise taotluse või kandideerimistaotluse vastuvõetavuse kohta .	1. Elukohaliikmesriik teatab asjaomasele isikule ***selgelt ja õigel ajal liidu ametlikus*** keeles***, millest ta aru saab***, milline otsus tehti tema ***automaatse registreerimise või*** valijate registrisse kandmise taotluse või kandideerimistaotluse vastuvõetavuse kohta.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Kui valijate registris või Euroopa Parlamendi kandidaatide nimekirjas on vigu, on asjaomasel isikul õigus õiguskaitsevahenditele samasugustel tingimustel, mida elukohaliikmesriigi õigusaktid näevad ette selliste valijate või kandideerimisõiguslike isikute puhul, kes on tema kodanikud.	3. Kui valijate registris või Euroopa Parlamendi kandidaatide nimekirjas on vigu, on asjaomasel isikul õigus ***tõhusatele*** õiguskaitsevahenditele samasugustel tingimustel, mida elukohaliikmesriigi õigusaktid näevad ette selliste valijate või kandideerimisõiguslike isikute puhul, kes on tema kodanikud.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Liikmesriigid teavitavad kõnealust isikut lõikes 1 osutatud otsusest ning lõigetes 2 ja 3 osutatud õiguskaitsevahenditest selgelt ja aegsasti.	4. Liikmesriigid teavitavad kõnealust isikut lõikes 1 osutatud otsusest ning lõigetes 2 ja 3 osutatud õiguskaitsevahenditest selgelt ja aegsasti ***talle arusaadavas liidu ametlikus keeles***.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liikmesriigid määravad ***riikliku*** asutuse, kes vastutab vajalike meetmete võtmise eest, et tagada teise liikmesriigi kodakondsusega liidu kodanike õigeaegne teavitamine sellest, millised tingimused ja üksikasjalikud normid kehtivad Euroopa Parlamendi valimistel valija või kandidaadina registreerimise suhtes.	1. Liikmesriigid määravad ***pädeva*** asutuse, kes vastutab vajalike meetmete võtmise eest, et tagada teise liikmesriigi kodakondsusega liidu kodanike õigeaegne teavitamine sellest, millised tingimused ja üksikasjalikud normid kehtivad Euroopa Parlamendi valimistel valija või kandidaadina registreerimise suhtes. ***Teave esitatakse kohalikul ja riiklikul tasandil koordineeritud viisil ja võimaluse korral koostöös kodanikuühiskonna organisatsioonidega automaatsel registreerimisel või pärast valijate registrisse kandmise taotluse esitamist, võttes arvesse, et valijate registrid suletakse 14 nädalat ja kandidaadid kuulutatakse välja 12 nädalat enne valimispäeva, et liikmesriigid saaksid vahetada õigel ajal teavet vastavalt artikli 13 lõike 1 sätetele.***

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 2 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*

	ca) teave Euroopa Parlamendi liikmete valimist võimaldava Euroopa Liidu valimissüsteemi ning Euroopa Parlamendi valimistel osalemist ja nende korraldamist käsitlevate riigisiseste eeskirjade ja menetluste kohta;

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 2 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	da) erimeetmed, et hõlbustada hääletamisõiguse kasutamist teatud valijarühmade puhul, näiteks puuetega inimesed või valijad, kes ei saa valimispäeval valimistel osaleda.

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Teave selle kohta, millised tingimused ja üksikasjalikud normid kehtivad Euroopa Parlamendi valimistel valija või kandidaadina registreerimise suhtes, ja ***lõikes 2 osutatud*** teave tuleb esitada selges ja lihtsas keeles.	3. Teave selle kohta, millised tingimused ja üksikasjalikud normid kehtivad Euroopa Parlamendi valimistel valija või kandidaadina registreerimise suhtes, ja ***käesoleva direktiivi sätete kohaselt edastatav*** teave tuleb esitada selges ja lihtsas keeles***; lõikes 2 osutatud teave esitatakse kõigis liidu ametlikes keeltes. Komisjon tagab kodanikele juurdepääsu kõnealusele teabele ja abi selle mõistmiseks, sealhulgas teabekeskuse Europe Direct ja veebisaidi Your Europe kaudu***.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Liikmesriigid tagavad, et teave selle kohta, millised tingimused ja üksikasjalikud normid kehtivad Euroopa Parlamendi valimistel valija või kandidaadina registreerimise suhtes, ja lõikes 2 osutatud teave tehakse puuetega inimestele ja ***eakatele*** kättesaadavaks, kasutades asjakohaseid teabevahetuse vahendeid, viise ja vorminguid.	4. Liikmesriigid tagavad, et teave selle kohta, millised tingimused ja üksikasjalikud normid kehtivad Euroopa Parlamendi valimistel valija või kandidaadina registreerimise suhtes, ja lõikes 2 osutatud teave tehakse puuetega inimestele***, eakatele, äärealadel elavatele inimestele, vähemusrühmadele*** ja ***üldiselt valimistel hääletamisel raskusi kogevatele inimestele*** kättesaadavaks, ***kohaldades direktiivi (EL) 2019/882[1a] I lisas sätestatud ligipääsetavusnõudeid ning*** kasutades asjakohaseid teabevahetuse vahendeid, viise ja vorminguid***, näiteks viipekeelt, punktkirja või kergesti loetavat vormingut. Liikmesriigid võivad tagada, et puuetega inimesed saavad hääletamisel nende enda valitud isikult soovi korral abi***.
	[1a] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70).

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liikmesriigid vahetavad artikli 4 rakendamiseks nõutavat teavet piisavalt aegsasti enne valimiste päeva. Selleks hakkab elukohaliikmesriik hiljemalt ***kuus*** nädalat enne Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitleva akti artikli 10 lõikes 1 osutatud valimisperioodi esimest päeva edastama päritoluliikmesriigile III lisas osutatud andmeid . Päritoluliikmesriik võtab kooskõlas oma siseriiklike õigusaktidega	1. Liikmesriigid vahetavad artikli 4 rakendamiseks nõutavat teavet piisavalt aegsasti enne valimiste päeva***, võttes nõuetekohaselt arvesse kandidaatide väljakuulutamise ja valijate registrite sulgemise kuupäevi***. Selleks hakkab elukohaliikmesriik hiljemalt ***kuusteist*** nädalat enne Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitleva akti artikli 10 lõikes 1 osutatud valimisperioodi esimest päeva edastama

asjakohased meetmed tagamaks, et tema kodanikud ei valiks rohkem kui üks kord ega kandideeriks enamas kui ühes liikmesriigis.	päritoluliikmesriigile III lisas osutatud andmeid. Päritoluliikmesriik võtab kooskõlas oma siseriiklike õigusaktidega asjakohased meetmed tagamaks, et tema kodanikud ei valiks rohkem kui üks kord ega kandideeriks enamas kui ühes liikmesriigis.

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid***, kes*** näevad ette Euroopa Parlamendi valimistel ***eelhääletamise,*** posti teel hääletamise ***või*** elektroonilise ja interneti teel hääletamise ***võimaluse***, tagavad nende hääletusviiside kättesaadavuse liidu valijatele ***samasugustel*** tingimustel kui need, mis kehtivad nende enda kodanike suhtes.	Liikmesriigid näevad ette Euroopa Parlamendi valimistel ***posti teel hääletamise võimaluse.*** Posti teel hääletamise ***korral ja kui liikmesriigi kodanikele on Euroopa Parlamendi valimistel kättesaadavad eelhääletamise ning*** elektroonilise ja interneti teel hääletamise ***võimalused***, tagavad ***liikmesriigid*** nende hääletusviiside kättesaadavuse liidu valijatele ***samadel*** tingimustel kui need, mis kehtivad nende enda kodanike suhtes***, ning võtavad kõik vajalikud meetmed hääletamise usaldusväärsuse ja salajasuse tagamiseks***.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid määravad ametiasutuse, kes vastutab selle eest, et teise liikmesriigi kodakondsusega liidu kodanike Euroopa Parlamendi valimistel osalemise kohta kogutakse ***asjakohaseid*** statistilisi andmeid ning need esitatakse üldsusele ja komisjonile.	Liikmesriigid määravad ametiasutuse, kes vastutab selle eest, et teise liikmesriigi kodakondsusega liidu kodanike Euroopa Parlamendi valimistel osalemise kohta kogutakse statistilisi andmeid ning need esitatakse üldsusele ja komisjonile. ***Selliseid statistilisi andmeid kogutakse läbipaistvalt ja kõigis liikmesriikides kooskõlastatult ning ühiste näitajate***

	alusel.
	Komisjonil on õigus võtta vastu lõikes 1 osutatud andmete vormi käsitlevaid rakendusakte. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 19 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Artikkel 16	***välja jäetud***
Erandid	
1. Kui liikmesriigis on hääleõiguslikus vanuses ja kõnealuses riigis elavate, kuid selle riigi kodakondsuseta liidu kodanike osa suurem kui 20 % seal elavate hääleõiguslikus vanuses oma riigi kodakondsusega ja teise liikmesriigi kodakondsusega liidu kodanike koguarvust, võib kõnealune liikmesriik erandina artiklitest 3, 9 ja 10:	
a) reserveerida hääletamisõiguse üksnes nendele liidu valijatele, kes on kõnealuses liikmesriigis elanud miinimumperioodi, mis ei tohi olla pikem kui viis aastat;	
b) reserveerida kandideerimisõiguse üksnes nendele kandideerimisõiguslikele liidu kodanikele, kes on kõnealuses liikmesriigis elanud miinimumperioodi, mis ei tohi olla pikem kui 10 aastat.	
Need sätted ei piira asjakohaste meetmete kohaldamist, mida kõnealune liikmesriik võib võtta kandidaatide nimekirjade koosseisu suhtes, et eelkõige soodustada riigi kodakondsuseta liidu kodanike integratsiooni.	
Liidu valijate ja kandideerimisõiguslike liidu kodanike suhtes, kellel päritoluliikmesriigist väljapoole elamaasumise või selle kestuse tõttu ei ole selles päritoluriigis hääletamis- või	

kandideerimisõigust, ei kohaldata siiski eespool sätestatud elamisperioodi pikkuse tingimusi.

2. Kui liikmesriigi õigusaktid näevad ette, et kõnealuses liikmesriigis elavatel teise liikmesriigi kodanikel on õigus valida selle riigi parlamenti ja et neid võidakse selleks kanda kõnealuse riigi valijate registrisse täpselt samadel tingimustel nagu riigi kodakondsusega valijaid, võib esimene liikmesriik erandina käesolevast direktiivist nende kodanike puhul loobuda artiklite 6–13 kohaldamisest.

3. 18 kuud enne Euroopa Parlamendi valimisi esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, kontrollimaks, kas asjaomastele liikmesriikidele vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 22 lõikele 2 tehtud erand on veel õigustatud, ning teeb ettepaneku vajalike kohanduste tegemiseks.

Lõike 1 alusel erandeid rakendavad liikmesriigid annavad komisjonile kogu vajaliku taustteabe.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liikmesriigid saadavad kuue kuu jooksul pärast Euroopa Parlamendi valimisi komisjonile teabe käesoleva direktiivi kohaldamise kohta oma territooriumil. Lisaks üldistele tähelepanekutele esitatakse aruandes statistilised andmed liidu valijate ja kandideerimisõigusega liidu kodanike osalemise kohta Euroopa Parlamendi valimistel ning kokkuvõte selle toetuseks võetud meetmetest.	1. Liikmesriigid saadavad kuue kuu jooksul pärast Euroopa Parlamendi valimisi komisjonile ***ja Euroopa Parlamendile*** teabe käesoleva direktiivi kohaldamise kohta oma territooriumil. Lisaks üldistele tähelepanekutele esitatakse aruandes ***artiklis 15 osutatud*** statistilised andmed liidu valijate ja kandideerimisõigusega liidu kodanike osalemise kohta Euroopa Parlamendi valimistel ning kokkuvõte selle toetuseks võetud meetmetest.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Komisjon hindab käesoleva direktiivi kohaldamist kahe aasta jooksul pärast ***2029. aasta*** Euroopa Parlamendi ***valimisi*** ja koostab hindamisaruande edusammude kohta, mida on tehtud direktiivis esitatud eesmärkide saavutamisel. ***Hindamine*** hõlmab ka artikli 13 toimimise ***läbivaatamist***.	Komisjon hindab käesoleva direktiivi kohaldamist kahe aasta jooksul pärast Euroopa Parlamendi ***iga valimist*** ja koostab hindamisaruande edusammude kohta, mida on tehtud direktiivis esitatud eesmärkide saavutamisel. ***Hindamisaruanne*** hõlmab ka artikli 13 toimimise ***hindamist. Asjakohasel juhul lisatakse hinnangule seadusandlik ettepanek käesoleva direktiivi muutmiseks***.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 20 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. ***Artiklites 9***, 10 ja 13 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates käesoleva direktiivi jõustumisest.	2. ***Artikli 9 lõikes 5***, ***artikli*** 10 ***lõikes 3*** ja ***artikli*** 13 ***lõikes 4*** osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates käesoleva direktiivi jõustumisest.

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 20 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Nõukogu võib ***artiklites 9***, 10 ja 13 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba	3. Nõukogu võib ***artikli 9 lõikes 5***, ***artikli*** 10 ***lõikes 3*** ja ***artikli*** 13 ***lõikes 4*** osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud

jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.	hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 20 – lõige 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
6. ***Artiklite 9***, 10 ja 13 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et ta ei esita vastuväidet. Nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.	6. ***Artikli 9 lõike 5***, ***artikli*** 10 ***lõike 3*** ja ***artikli*** 13 ***lõike 4*** alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et ta ei esita vastuväidet. Nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – lõik 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Soovin saada kogu Euroopa Parlamendi valimisi puudutava edasise teabe ühes järgmistest keeltest:

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu direktiiv
II lisa – lõik 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Mult ei ole kandideerimisõigust päritoluliikmesriigis ära võetud.	Mult ei ole kandideerimisõigust päritoluliikmesriigis ära võetud***[1a]***.

	[1a] Üksnes juhul, kui selline nõue kehtib ka elukohaliikmesriigi kodanike suhtes.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu direktiiv
II lisa – lõik 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Soovin saada kogu Euroopa Parlamendi valimisi puudutava edasise teabe ühes järgmistest keeltest:

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Üksikasjaliku korra sätestamine, mille alusel liikmesriigis elavad, kuid selle riigi kodakondsuseta liidu kodanikud saavad kasutada õigust hääletada ja kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel (uuesti sõnastatud)
Viited	COM(2021)0732 – C9-0021/2022 – 2021/0372(CNS)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	AFCO 27.1.2022
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	LIBE 27.1.2022
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Domènec Ruiz Devesa 20.4.2022
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	27.6.2022
Vastuvõtmise kuupäev	25.10.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 49 –: 3 0: 5
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Abir Al-Sahlani, Konstantinos Arvanitis, Pietro Bartolo, Vladimír Bilčík, Malin Björk, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Joachim Stanisław Brudziński, Damien Carême, Caterina Chinnici, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in ‘t Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Theresa Muigg, Maite Pagazaurtundúa, Paulo Rangel, Karlo Ressler, Birgit Sippel, Sara Skyttedal, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Tomas Tobé, Yana Toom, Milan Uhrík, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Jadwiga Wiśniewska, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, José Gusmão, Erik Marquardt, Matjaž Nemec, Janina Ochojska, Sira Rego, Franco Roberti, Rob Rooken, Róża Thun und Hohenstein
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Asim Ademov, Mohammed Chahim, Morten Løkkegaard

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

49	+
PPE	Asim Ademov, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Nadine Morano, Janina Ochojska, Paulo Rangel, Karlo Ressler, Sara Skyttedal, Tomas Tobé, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Javier Zarzalejos
S&D	Pietro Bartolo, Mohammed Chahim, Caterina Chinnici, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Theresa Muigg, Matjaž Nemec, Franco Roberti, Birgit Sippel, Elena Yoncheva
RENEW	Abir Al-Sahlani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Morten Løkkegaard, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Róża Thun und Hohenstein, Yana Toom
VERTS/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Gwendoline Delbos-Corfield, Erik Marquardt, Tineke Strik
THE LEFT	Konstantinos Arvanitis, Malin Björk, José Gusmão, Sira Rego

3	-
ID	Susanna Ceccardi, Annalisa Tardino
NI	Milan Uhrík

5	0
ECR	Joachim Stanisław Brudziński, Patryk Jaki, Rob Rooken, Vincenzo Sofo, Jadwiga Wiśniewska

Kasutatud tähised:
+ : poolt
- : vastu
0 : erapooletu